

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та
інформації необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України
Гетманцевим Данилом,
реєстраційний номер 4065 доопр. від 29 вересня 2020 року
до першого читання

1. Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та інформації необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування» (далі – законопроект) Державною податковою службою України підтримується за умови доопрацювання.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та законів України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», від 16 січня 2020 року № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» в частині:

уточнення обставин, за яких контрольовані операції не мають ділової мети, та покладення на контролюючі органи обов'язку доведення таких обставин;

визначення видів коригувань у зв'язку з проведенням операцій з нерезидентами, що не мають ділової мети як по контрольованих, так і по неконтрольованих операціях;

запровадження перехідних положень щодо оподаткування нерезидентів, через їх постійні представництва;

уточнення норм по «тонкій» капіталізації;

зменшення розмірів штрафів за окремі незначні податкові правопорушення;

перенесення термінів запровадження норм щодо оподаткування контрольованих іноземних компаній;

усунення технічних та логічних неузгодженостей.

Доопрацюванню підлягають такі норми законопроекту.

1. Пропонуємо виключити останній абзац запропонованого підпункту 140.5.2¹ пункту 140.5 статті 140 Кодексу щодо покладення обов'язку на контролюючі органи здійснювати коригування фінансового результату до оподаткування, передбаченого цим підпунктом, з огляду на те, що зазначене коригування здійснюється внаслідок застосування підпункту 39.2.2.12 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 Кодексу, яким передбачено, що обов'язок доведення обставин відсутності ділової мети покладається на контролюючий орган.

Тобто Кодексом вже встановлено, що контролюючий орган у процесі документальної перевірки матиме обов'язок здійснення відповідного коригування у разі доведення ним наявності обставин відсутності ділової мети.

При цьому платник податків не позбавлятиметься відповідальності у разі нездійснення ним відповідного коригування самостійно.

2. З метою надання достатнього часу суб'єктам господарювання зареєструватися платниками акцизного податку з реалізації пального, зареєструвати в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового всі акцизні склади, обладнати акцизні склади витратомірами, подати заявку на поповнення обсягів залишку пального, скласти акцизні накладні на загальні обсяги пального пропонуємо строки, наведені у редакції пунктів 32, 33 підрозділу 5 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу, узгодити з можливою датою прийняття законопроекту.

Щодо внесення змін до Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265) в частині виключення попереднього програмування товарів

Відповідно до пункту 11 статті 3 Закону № 265 суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу, зобов'язані проводити розрахункові операції через реєстратори розрахункових операцій та/або через програмні реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) з використанням режиму попереднього програмування найменування товарів (послуг) (із зазначенням коду товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД для підакцизних товарів), цін товарів (послуг) та обліку їх кількості.

Вимога про внесення повної інформації щодо найменувань, ціни, кількості товарів та обов'язок суб'єктів господарювання здійснювати саме попереднє програмування РРО зумовлена належним захистом прав споживачів на отримання повної інформації щодо ціни на товари та послуги, що перебувають у продажу чи/або надаються суб'єктами господарювання.

Разом з тим кожен суб'єкт господарювання сфери роздрібної торгівлі та громадського харчування веде кількісний облік товарів з метою контролю залишків та наявності повного асортименту товарів, які ним реалізуються.

Внесення відомостей щодо кількості товарів, які знаходяться в реалізації у господарській одиниці до фіскальної пам'яті РРО тільки полегшить суб'єктам господарювання ведення господарської діяльності та створить можливість в автоматичному режимі контролювати залишки та робити замовлення товарів.

Режим попереднього програмування РРО є нічим іншим як декларування суб'єктами господарювання кількісного показника товарів, які знаходяться у реалізації із зазначенням їх актуальної ціни в розрізі назв та номенклатури товарів. Крім того, зазначений режим не створює додаткових навантажень на платника податків, а сприяє автоматизації та полегшенню процесів контролю за залишками товарів.

Крім того, на сьогодні лише реєстратори розрахункових операцій та незмінний порядок їх застосування забезпечать дієвий контроль за накопиченням річного доходу суб'єктами господарювання, що використовують спрощену систему оподаткування, та допоможуть правильно визначити реальний об'єкт оподаткування вказаної категорії платників податку у кінці року.

Відсутність попереднього програмування товарів та нівелювання відповідальності за його відсутність значно розширить можливості недобросовісних суб'єктів господарювання для торгівлі контрафактним товаром, товаром сумнівного походження та може призвести до хаотичного ціноутворення на соціально-значущі товари.

Щодо внесення змін до Закону України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466)

Стосовно зменшення строків давності для перевірки податкових зобов'язань податкових агентів щодо податку на доходи фізичних осіб, військового збору при виплаті заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і нагород

Залишення без змін пункту 102.1 статті 102 Кодексу, яким передбачається, що контролюючий орган не пізніше закінчення 2555 дня має право провести перевірку вказаних податкових зобов'язань податкових агентів, та самостійно визначити суми грошових зобов'язань цих платників податків, надасть можливість уникнути втрат місцевого та Державного бюджетів, забезпечить надходження до бюджетів додаткових сум податку на доходи фізичних осіб та військового збору і сприятиме запобіганню ухилення від оподаткування несумлінних платників податків.

При цьому встановлений Законом № 466 строк давності 2555 дня не створює додаткових навантажень на платника податків – податкового агента, оскільки відповідно до положень частини шістнадцятої статті 25 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» строк давності щодо нарахування, застосування та стягнення сум недоїмки, штрафів та нарахованої пені не застосовується.

Також під час проведення органом ДПС перевірок податкових агентів з питань повноти нарахування (утримання) та сплати як єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, так і податку на доходи фізичних осіб та військового збору, досліджуються одні й ті ж первинні документи обліку платника.

Стосовно пропозицій щодо доповнення статті 124 Кодексу новим пунктом 124.5, згідно з яким у разі, якщо контролюючий орган не надіслав (не вручив) фізичній особі податкове/податкові повідомлення-рішення з податку на майно у строки, встановлені відповідними нормами Кодексу, фізичні особи звільняються від відповідальності, передбаченої Кодексом за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання

Слід зазначити, що відповідно до підпункту 266.10.2 пункту 266.10 статті 266 Кодексу у разі, якщо контролюючий орган не надіслав (не вручив) податкове/податкові повідомлення-рішення у строки, встановлені підпунктом 266.7.2 пункту 266.7 цієї статті, фізичні особи звільняються від відповідальності, передбаченої Кодексом за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Разом з тим аналогічні положення стосовно звільнення від відповідальності фізичних осіб при сплаті плати за землю містяться у пункті 287.9 статті 287 Кодексу.

Враховуючи викладене, реалізація запропонованих ініціатив призведе до дублювання норм Кодексу.

Стосовно пропозиції щодо непоширення обмеження з врахування відсотків на користь нерезидентів, встановленого у пункті 140.2 Кодексу (тонка капіталізація), на суми процентів, що нараховані на користь іноземних банків, а також на фінансові установи та компанії, що займаються виключно лізинговою діяльністю

Враховуючи, що значна частина іноземних запозичень припадає на банки, які знаходяться в офшорних зонах та низькоподаткових юрисдикціях, та здійснюється фінансовими установами – резидентами, такі норми призведуть до суттєвих втрат бюджету через виведення коштів у вигляді відсотків на користь іноземних банків, а також фінансовими установами. Крім того, зазначені норми є дискримінаційними відносно інших платників – нефінансових установ.

На підставі викладеного пропонуємо підпункт «в» та останній абзац запропонованої редакції пункту 140.2 статті 140 Кодексу виключити.

Стосовно усунення логічних неузгодженостей у податковому законодавстві Зміни, внесені Законом № 466 до підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Кодексу щодо підвищення порогу пов'язаності з 20 відс. до 25 відс., набули чинності 23.05.2020 (фактично з середини податкового (звітного) періоду)).

Водночас для цілей трансфертного ціноутворення податковим (звітним) періодом є рік.

На підставі викладеного з метою усунення логічних неузгодженостей у податковому законодавстві пропонуємо редакцію абзацу третього пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 466 після слів та цифр «змін до підпунктів 14.1.49,» доповнити цифрами «14.1.159,».

До того ж пропозиція щодо набрання чинності змінами до підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Кодексу з 01 січня 2021 року спростить для платників податків питання практичного обрахування пов'язаності сторін операцій, яке впливає на віднесення відповідних операцій до контрольованих та забезпечить дотримання встановлених законодавством правил трансфертного ціноутворення.

**Заступник Голови Державної
податкової служби України**

Михайло ТИТАРЧУК